SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 18. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g. | NORDISKT MUSIKBLAD. | Stockholm den 17 November 1892. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 12. Årg.

Olof Lemon.

Förvärfvandet af en ny tenor för operascenen är en tilldragelse, som alltid måste väcka uppmärksamhet och intresse hos våra musikvänner, och detta helst i en tid, som synes vara temligen fattig på röstegande förmågor af denna beskaffenhet. Inom konstens rike kan ej proklameras allmän rösträtt. Här måste finnas ett »streck» och qvalifikationer som berättiga till att föra konstens runor. En vis operastyrelse bör derför se till att detta streck ej sättes för lågt på den graderade röstskalan, utan att dessa qvalifikationer motsvara berättigade fordringar å den, som uppträder på landets första scen inför ett konstförståndigt auditorium. Många äro de som debutera på konstnärsbanan, och det är med all rätt förmågorna af olika rang må försöka sig, om de ej äro för underhaltiga; men fordringarne på en lyrisk konstnär få ej vara ringa och ensidiga, om konsten skall rätt tillgodoses och om publik och kritik skola kunna tillfredställas, dessa vigtiga faktorer vid beräkningen af medlen för en operaverksamhets fullständiga framgång.

I fråga om en operasångare ha vi i första rummet att tänka på rösten, och af denna röst fordra vi välljud och sådan utbildning, att den tjenar som ett lydigt redskap för ett sannt musikaliskt och konstnärligt uttryck. Men till den sceniska framställningen i dess helhet och fulländning är ej rösten och sångtalangen nog. En operasångare måste så att säga vara, hvad Wagner fordrar af operan, ett »Gesamtkunstwerk», der allt tilltala våra sinnen; en lyrisk sångare må vara aldrig så duktig såsom sådan, men är han i saknad af figur och dramatiska anlag, tillfredsställer han oss såsom scenisk konstnär blott till hälften; ja kan måhända aldrig vinna de sympatier hos publiken, hvilka äro den säkra framgångens grundval.

För vinnandet af en sådan konstnärlig framgång äro naturgåfvor första vilkoret, det andra att tillgodogöra sig dessa genom flitigt arbete och allvarlig sträfvan till konstnärlig fullkomning.

Olof Lemon.

Dessa tankar och reflexioner tränga sig helt naturligt på oss, då vi nu helsa välkommen till vår första lyriska scen den unge tenorsångare, som der nyss gjort sitt inträde och hvars bild vi med anledning deraf tagit till illustration för dagen. Den framgång herr Lemon redan vunnit under sin korta tjenstgöring vid operan och den flitiga verksamhet han der utöfvat, berättiga också till en uppmärksamhet som ej tillfaller alla nybörjare, och till förhoppningar om en konstnärsframtid, dem vi göra oss ett nöje af att här uttala.

Olof Lemon har sedan några år tillbaka varit som sångare bekant för konsertpubliken här i hans födelsestad. Det har hufvudsakligen varit genom sin lärare, professor Ivar Hallström, som han presenterats för allmänheten och i hvars hägn han som »musikälskare», oftast stödd af professor Hallströms ut-

märkta ackompanjemang och ej sällan föredragande hans sånger, biträdt å konserter i hufvudstaden. Genom professor Hallströms intima ställning till kungliga hofvet har också beredts tillfälle för den unga sångaren att låta höra sig å vår musikälskande konungs hofsoaréer och i hufvudstadens högre kretsar. Äfven kyrkans publik har före operapubliken fått göra bekantskap med hans talang, och vi minnas särskildt ett tillfälle då i Östermalms kyrka Olof Lemons klara, vackra stämma ljöd från orgelläktaren och väckte en formlig hänförelse, som också alstrade en allmän nyfikenhet att få veta namnet på denne okände, säkert af de fleste aldrig förr hörde sångare. Det var prins Gustafs sköna koral »Mina lefnadstimmar stupa», som sjöngs, och denna fick ett särdeles rörande uttryck genom herr Lemons känslofulla sångssätt. Man har för öfrigt emot detta anmärkt en öfvervägande sentimentalitet, som dock, att döma af sångarens senaste framställning på scenen tyckes allt mer bortarbetas såsom manér.

Olof Lemon är född i Stockholm den 14 oktober 1866, son af grosshandlaren Adolf Lemon härstädes. Då meningen var att den unge köpmanssonen skulle utbildas för handelsyrket, sändes han 1884 till Tyskland och derefter till England i och för språkstudier. Efter hemkomsten på hösten 1886 företog han sig, då man börjat fästa uppmärksamhet vid hans ovanliga tenorröst, att studera musik, hufvudsakligen sång för professor Hallström, som omfattade den lofvande sångeleven med synnerlig välvilja och lät honom vara sig följaktig på resor i utlandet. Sålunda fick han tillfälle att besöka Italien och Frankrike, och en resa utsträcktes till Rumänien, Turkiet och Ryssland. I Rumänien gästade de resande en längre tid hos den vittra och konstälskande drottningen (Carmen Sylva), hvilken är professor Hallström synnerligen bevågen och har, som bekant, författat texten till hans opera »Neaga». Under dessa resor vinnlade sig läraren att låta eleven få höra så mycken och så god musik som möjligt, hvilket på en konstnärlig utbildning utöfvar ett stort inflytande. Herr Lemon har, som vi nämnt, först gjort sig här bekant som biträdande sångare å Filharmoniska sällskapets o. a. konserter utan att dock utsätta sitt namn på programmet bland de andra solisternas. Första gången detta skedde vilja vi minnas var å Fröken Holmstrands konsert i Musikaliska akademien i februari för två år sedan, och dermed syntes herr Lemon träda ut ur dilettanternas led och in i konstnärernas. Följande året medverkade han vid de af grefvinnan Taube, professor Hallström och herr Lejdström anordnade sångsoaréerna härstädes och debuterade samma år, 1891 på hösten å Stora teatern i Göteborg, som Wilhelm Meister i »Mignon», en debut, som erkändes vara i alla hänseenden lyckad. Vid början af detta år uppträdde herr Lemon å samma scen 10 gånger såsom Romeo, och detta med en framgång, som föranledde kongl. operadirektören Nordqvist att resa till Göteborg för att höra den nye Romeo. Denna resa hade också till följd att herr Lemon af direktör Nordqvist engagerades vid Kgl. Operan för detta spelår, eget nog, efter hvad vi tro, det enda engagement, som för detsamma uppgjordes, med anledning af den inträffade krisen.

Då vi i vårt sista juninummer omnämnde detta engagement, yttrade vi vår tillfredställelse deröfver, förutseende att Kgl. Operan i herr Lemon skulle komma att utom herr Ödmann erhålla ännu en sympatisk tenor, i synnerhet välbehöflig för den komiska operan eller speloperan, då herr Ödmann ej kan räcka till för alla partier och publiken ju alltid är så beroende af sina — ofta nog välgrundade — sympatier och antipatier. Herr Lemon har också förutsättningar för att lyckas vinna sympati hos operapubliken. Med sin klara och ljusa, redan väl utbildade röst af ren nordisk klang och med ett godt öra för intonationens renhet förenar den unge sångaren en figur och apparition, som äro särdeles lämpliga för scenen. Anlagen för den sceniska konsten synas också gifna i betraktande af det lediga sätt den som skådespelare ännu föga erfarne konstnären sköter sina rolers dramatiska uppgifter. Ett särskildt behag ha vi funnit hos herr Lemon i en jemn och god tonbildning utan hals- och gomljud eller skriktoner, samt i ett tydligt och vackert textuttal; det senare en hos den lyriske sångaren vigtig egenskap, hvilken beklagligen ofta saknas, synnerligast i taldialogen, såsom man får erfara.

Då vi ha kunskap om att herr Lemon nitiskt arbetar på att fullkomna sitt konstnärskap, inger oss detta de bästa förhoppningar om den unga operasångarens framtid såsom sådan. Af det bifall han hittills skördat såsom Noureddin i »Lalla Rookh», — i hvilken rol han den 22 sistlidne september först uppträdde på kgl. operascenen — såsom Clément Marot i »Skrifvarkungen» och senast som Wilhelm Meister, synes herr Lemons anställning vid Kgl. Operan vara för densamma en vinst, som särdeles i dessa för densamma kritiska tider är att värdera.

Gioachino Rossini.

IV.

(Forts. och slut).

I denna lefnadsteckning är det hufvudsakligen *tonsättaren* och hans verk, som framhållits i förening med en kortfattad skildring af hans lefnadsöden; skulle vi ha färglagt denna med karakteristiska drag och anekdoter ur maëstrons långa lefnadssaga, hade vi väl fått skrifva en hel volym. En del af dessa är till finnandes i Oettingers på svenska utgifna »komiska roman», ur hvilken, som sagdt, flera utdrag förekommit i denna tidning, en del andra torde vi snart kunna framhålla till en komplettering af denna biografiska teckning, dermed serverande — för att tala i mästarens egen stil — en pikant sås till den något torra anrättningen af en kortfattad biografisk och katalogartad skiss, som vi nu gå att afsluta.

Revolutionen 1848 dref Rossini från Bologna till Florens, och hans vänners föreställningar bragte det slutligen derhän, att han 1852 flyttade tillbaka till Paris, der han sedan stannade till sin död. Hans lefnads afton var rik på ära och utmärkelser af alla slag. Redan långt innan han flyttade öfver till Paris blef hans marmorbyst uppställd i Stora operans vestibul, och i hans födelsestad Pesaro blef hans staty upprest 1864 samt en medalj präglad till hans ära.

Rossini var sällan sjuk; hans kraftiga natur och goda lynne höll honom länge vid makt. I hans 76:te lefnadsår började dock helsan svika honom, och läkarekonsten sökte förgäfves förlänga hans dagar. Hans läkare, den berömde dr Nélaton, kejsar Napoleons lifmedikus, opererade honom 1868 och han sköttes äfven af ett par andra renommerade läkare men någon räddning var ej möjlig. Då han låg på sin dödsbädd i Passy nära Paris ville prästen derstädes få tillträde till honom, men Rossinis hustru vägrade det till en början. Presten återkom några dagar senare, när han redan låg i själatåget och uppehöll sig länge hos honom. Då denne frågade honom: »Maëstro, tror ni på den katolska religionens sanningar och på dess läror?» betraktade Rossini den andlige med en egendomlig blick och sade med tydlig röst, ironiskt leende: «Den som skrifvit Stabat har också tro!» Härefter erhöll han absolution och samma afton, då man såg slutet nalkas, sista smörjelsen. Natten mellan den 13 och 14 november utandades han sin sista suck. Hans högtidliga begrafning försiggick den 21 november; oaktadt det dåliga vädret var hela Paris i rörelse, och kyrkan der ceremonien egde rum var fyld af inbjudna begrafningsgäster. Då den med kransar och blommor höljda kistan nedsattes på katafalken spelade orgeln ett bekant stycke ur »Semiramis». Derefter utförde stora operans förnämsta krafter: sångerskorna Alboni, Patti, Nilsson, Bloch, Krauss och Grossi samt sångarne Tamburini, Faure, Nicolini, Gardoni, Agnesi, Bonehaire, Caro och Belone ett »Dies iræ», ett »Liber scriptum» och »Pie Jesu», allt till musik

ur Rossinis »Stabat mater», ett »Agnus Dei» på melodi ur bönen i »Moses», ett stycke ur »Stabat mater» af Pergolese och »Lacrymosa» ur Mozarts Requiem. Graflägguingen egde sedan rum på kyrkogården Père Lachaise, derifrån mästarens dödliga qvarlefvor sedan flyttades till Florens och under stor högtidlighet nedsattes der den 3 maj 1887 i kyrkan Sante Croce.

Sin ansenliga förmögenhet testamenterade Rossini till sin födelsestad Pesaro för grundande af ett musikkonservatorium, som fick namnet »Liceo Rossini«, dock skulle hans efterlefvande maka åtnjuta räntan af förmögenheten så länge hon lefde. Fru Rossini afled först 1883, och den sparsamma damen kunde då efterlemna en summa af tre millioner, förordnande att dessa pengar skulle användas till ett »Rossinihus», ett hem för åldriga italienska och franska lyriska artister, som åtminstone uppnått 60 år. Detta hem invigdes också högtidligen 1889.

Någon uttömmande biografi öfver Rossini finnes ej ännu, men af de talrika skrifterna om honom må nämnas »Le Rossiniane» af Carpani (1824), «De la guerre des dilettanti ou de la révolution operée par M. Rossini dans l'opera français» af d'Ortigue (1829), »Rossini, sa vie et ses oeuvres« af Avezedo (1865), »R., notes, impressions, souvenirs, commentaires» af Pougin (1870), »Rossini» af J. Sittard (1882) och »Biographie Rossinis» af Ad. Kohut, utgifven i år med anledning af Rossinijubileet.

Af Rossinis operor hafva i Stockholm gifvits »Turken i Italien» (1824), »Barberaren i Sevilla» (1825), »Tancred» (1829), »Sjöfröken» (1831), »Skatan» (1843), »Wilhelm Tell» (1856) och »Don Bruschino» (1871). Hans »Stabat mater» och »Messe solennelle» hafva naturligtvis äfven blifvit uppförda här. Rossini invaldes 1845 i kgl. Musikaliska akademien och hade redan 1836 af Carl Johan erhållit Vasaorden. Året efter Rossinis bortgång firades en högtidlig minnesfest öfver honom af Musikaliska akademien. Inledningstalet vid denna fest till aflidna ledamöters minne hölls af d. v. preses, hertig Oscar Fredrik, och sjelfva minnestalet af professor W. Bauck. Af Rossinis kompositioner utfördes då en duo ur »Stabat mater» och en kör med orkester ur »Wilhelm Tell».

Georges Bizet och Richard Wagner.

(Efter C. Bellaigne i »Revues des deux mondes»).

»Mästare! hade du blott varit här!» — Vi kunna icke tänka på Georges Bizet utan att minnas dessa ord af Lazarus' syster. Om han funnes, som gaf oss »L'Arlesienne» och »Carmen», hade musiken sannolikt haft tre eller fyra mästerverk mera. Och dertill hade Bizet varit en mästare i ordets egentliga betydelse; han hade bildat en skola och visat oss den väg vi skulle gå, och som vi ännu söka. Han skulle ha visat att vägen går ej utom Frankrike, att den går längs med tyska gränser men aldrig öfverskrider dem; att man nog kan göra en afstickare till utlandet, men att man dock alltid till sist vänder hem igen, och att konstnären lika väl må tillhöra sitt färdernesland som sin tid.

Bizet gjorde bägge delarne. Han tillhörde sin tid, och derför älska vi honom med denna förunderliga, nästan broderliga kärlek, som vi hysa för våra samtida, hvllka tolka *våra* tankar och känslor. Skaparen af »L'Arlesienne» och »Carmen» har funnit *våra* själars hemlighet. I detta ögonblick vet jag ingen skola som förnekar eller förhånar honom. Både framtidens förelöpare och forntidens bevakare, alla räknade de på och med honom. Han förenade i sig alla vår tids former för åträ och sträfvan; han förenade framtidens dristighet med traditionens betänksamhet; han var modig men också förnuftig.

Bizet fann i nutidens konstatmosfer en stor idé: *Sanningen*. Vår literaturs och i det hela taget vår konsts hufvudsträfvan är att göra det sanna till det skönas väsentliga vilkor och enda lag. Musiken, så väl som literaturen, har sina realister, och Wagner, denne kämpe, som slog omkring sig med toner och ord, har skakat den musikaliska verlden, har drömt om att rifva den ned och bygga upp den igen — endast och allenast i sanningens namn. I sanningens namn förkastade han nästan alla sina föregångares och samtidas operor; när han bannlyste arior, duetter, trior och körer, när han gjorde musiken till poesiens tjenarinna, när han till sina mönsterföreställningar fordrade att orkestern skulle vara osynlig, när han uppstälde så många principer och kräfde så många reformer, så skedde det allt i sanningens namn. Huruledes denne sanningens målsman i praxis handlat stick i stäf mot sina teorier, huruledes denne så kallade realist emot sin vilja än har varit den mest upphöjde än den dunklaste men alltid den mest utpreglade fullblodsidealisten; huruledes han framför allt älskat det vidunderliga, legendartade och öfvernaturliga, det är alltsammans frågor, som här icke skola afhandlas eller afgöras. Allt nog, dessa ord »att vara sann» begynte blifva lösen då Bizet framstod, — och detta till stor del genom inflytelsen af Wagner och hans lära.

Denna törst efter sanning har Bizet känt. Äfven han sökte sanningen men en — om jag så får säga — relativ och rimlig, den enda som konsten kan ha att beställa med. Han gjorde icke sanningen till skönhetens bödel; han aktade sig för att drifva fruktbringande principer ut i felslående konseqvenser.

Hvad man kan kalla Bizets realism visar sig först i valet af ämnen. Efter »Les pêcheurs de perles», »La jolie fille de Perth» och »Djamileh», när han skapar sina karakteristiska mästerverk — hvad är det då för dramer han sätter musik till? — »L'Arlesienne» och »Carmen»; två sannolika och lefvande dikter, hvari den förste bäste bonde och soldat kan spela hjelten. Bizet vänder sig hvarken till legenden, såsom Wagner, eller till historien såsom Meyerbeer, eller till den religiösa och klassiska dikten såsom Gounod. Han tager några personer som likna oss på pricken, från trakter som ligga ej långt ifrån oss. De få sin skönhet just deraf att de äro så allmängiltiga; derför göra de ett så starkt intryck på oss. *Homo sum.* — Sök efter i Tetralogien eller i »Parsifal» en lika rörande menskIighet! Röres man kanske lika mycket af guden Wotan, då han tager afsked af dottern Brünhilde, som af Rose Mamaï, då hon ser sonen störta sig ut genom fönstret? Gripes man af Amfortas' mytiska och mystiska lidelse så starkt, som af de kval José lider, denne stackars förälskade, sådan som du kanske var i går och jag måhända varder i morgon?

Det är ej meningen att ställa Bizet öfver Wagner; det gäller endast försöket att visa, huru de verkliga konstnärerna i Frankrike, åtminstone lika mycket som på annat håll, ha respekt för sanningen.

Men Bizet hörde icke allenast till vår tid, han hörde också till vårt land. Nu för tiden hyser man ingen öfverdrifven beundran för musiken söder om alperna; desto mer för musik från andra sidan Rhen. Mången fransman hyser förnämt förakt för sitt färdernesland och talar alltid med ett leende om Frankrikes nationela musik. — Hvad vill det säga? man går och snackar om lättsinne, frivolitet och slagdängemusik i ett land, som frambragt »Richard Lejonhjerta», »Joseph», »Hvita frun», »Duellen», »Judinnan», »L'Arlesienne» och »Carmen»? I sådana verk har man ärofulla traditioner, på hvilka Bizet vidare har byggt. Slå upp de partiturer vi nyss ha nämnt, och man skall finna den franska anda, som Bizet har senast representerat, finna den nyanserad af de olika mästarne och de vexlande tiderna, men i grunden oförändrad. Man skall der finna den klarhet, den begränsning, den enkelhet och nykterhet, för att icke tala om det behag och den storhet — kort sagt: alle de egenskaper, hvilka äro oss fransmän egna, och hvilka det är lika så patriotiskt och förnuftigt att utveckla som att förhåna.

En stor målare, en stor musiker skall på samma gång vara universel och evig, han skall förlänga verkan af sina färgers glans och sina toners eko i det oändliga i rum och tid. Man kan hvarken stänga in Mozart i det förra århundradets Tyskland eller Rossini i vårt århundrades Italien; Mozarts »Requiem» och »Wilhelm Tell» ha lika litet ålder som fädernesland.

Bizet har nästan alltid fördjupat sitt ämne, han har förstått att med en osökt melodi, med ett par harmonier, stundom med ett ackord eller par, öppna en hel verld för oss, att väcka en mängd erinringar, saknad, önskan, hopp, och att skapa synvidder, som icke mer stängas. När en tår bryter fram i vårt öga vid att höra Josés klagan, kunde den spanske soldaten säga till oss: »Det är ej mig I gråten öfver; det är öfver eder sjelfva.»

Vi ha allaredan påpekat en åtskilnad mellan Wagner och Bizet och vid en jemförelse mellan deras tondikter visat, att den senare, äfven om han talat mindre om sanningen än den förre, kanhända gjort mer för densamma. Men det är icke allt. Wagner är kolossal i sin genialitet som i sina fel; Bizet är deremot först och främst måttan; han har t. ex. nyttjat »ledmotiver», men mycket diskret. I »Carmen» låter han motiverna vända tillbaka, men motiverna i deras helhet och ej som småstumpar och stycken, hvilka äro gömda som nästan osynliga mikrober i alla de Wagner'ska verkens organismer. Och hvilken rikedom, hvilken väldighet af tankar! »Carmen» är en skatt, ett vidunder af fantasi!

En karaktärs beskaffenhet kan icke uttryckas i två takter, om de än tagas om hundrade och åter hundrade gånger. Carmens person är t. ex. flere gånger karakteriserad med en egendomligt ljudande sats, som vi blott behöfva påminna om; men det är blott en särskild sida af Carmen. Den nyckfulla kvinnan har många andra sätt för känslans uttryck. José kan lika litet som Carmen nöjas med en enkel musikalisk formel. Han sjunger alltid på samma sätt d. v. s. så som det nu en gång är hans natur, — men derför behöfver han icke sjunga detsamma två gånger. —

Finner man hos Bizet spår af Verdi och Gounod, såsom man finner spår af Wagner? I lika hög grad men icke mer. Män såsom dessa, hvilka dela ett halft århundrades ära mellan sig, ha en dold men oundgänglig inflytelse på bildandet af samtida talanger, om dessa än äro aldrig så originela. Från Verdi har Bizet den dramatiska kraften, en liknande gång och fart i frambringande af idéerna. Men han är fullt så fin och innehållsrik som Verdi; utelemna t. ex. ur »Carmen» allt det vokala, och man skall finna, att det återstår långt mer, än som skall blifva kvar i ett af Verdis partitur efter en sådan lemlästning. Bizet har icke heller såsom Verdi skyndat fram i språng, hvarvid partituret i sin helhet blifver af olika värde, och hvarvid det kommer fram svaga punkter likasom på en höft. Bizets två hufvudverk äro helt annorlunda af en gjutning än »Trubaduren» och »Rigoletto».

Slutligen får man nämna Gounod, såsom en utgångspunkt för Bizet. Micaëla i »Carmen» kunde ännu gälla för att vara en af Gounods figurer, och man skall med lätthet här och der i Bizets verk finna mer än en melodi, som påminner om Gounod. Men det är blott obetydliga spår, endast likheter i smått; och Bizets personlighet har allt mer och mer frigjort sig. Han skulle blifva Gounods arftagare utan att fortfara med att vara hans elev. I stället för att som andra göra Gounods stil fadd och märglös skulle Bizet gifvit den styrka; hans själ var kanske mera manlig och stålsatt än Romeos skapares, och det är icke kärlekens salighet, men dess kval som han besjunger bäst. Det öfverspända saknas nästan alldeles i Bizets verk. Icke en gång duetten mellan Carmen och hennes älskare i värdshuset är sinlig. Omgifvelserna äro tvetydiga men icke musiken.

Aldrig skall denna scen göra ett sådant intryck på unga obefästade hjertan som trädgårdsscenen i »Faust» eller bröllopsduetten i »Romeo och Julia»: *Plaisir d'amour ne dure qu'un moment!* Detta ögonblickets glädje får Bizets stackars hjeltar knappt nog känna. Men deras kärlekssmärta varar, så länge de lefva; det är den, som bringar dem från förståndet och förer dem till mord och död. Visserligen dör man äfven i »Faust» som i »Romeo och Julia» men icke af en så mörk, så vild kärlek. Musiken har ett behof att tid efter annan stärka sina muskler, att möta med nytt kött och blod; Bizet skulle ha kunnat lemna en kraftig hjelp dertill. Det var ju han som en gång sade: »Det drömmande, och dimmiga, spleen, modlösheten, lifsledan måste — likasom andra känslor — uttryckas »med kraftiga medel *(»par des moyens solides»)* utan form ingen stil; utan stil ingen konst». Den utpreglade, bestämda formen, den afslutade koncisa stilen — det var hvad Bizet alltid sökte. Ingen kunde mer än han afsky det sväfvande och obestämda. Hvarken i »L'Arlesienne» eller i »Carmen» skall man finna en sida, som röjer osäkerhet hos honom, en sats, som är tvifvelaktigt skrifven. Bizets verk äro icke basreliefer, hvilka liksom sitta till hälften inne i marmorn, de äro statyer, som stå alldeles fritt, fullt färdiga och för våra blickar tillgängliga från alla sidor.

* * *

En biografi öfver Bizet — hvars »Carmen» genom fru Jungstedt-Lindens gästspel nyligen stått på vår operarepertoar — är ej meningen att här tramställa, en sådan intogs jemte hans porträtt i denna tidnings första årgång, men om hans person må dock här följa några drag efter den artikel, som ligger till grund för denna uppsats.

Man vet att Bizets lif länge var bekymmersamt och att lyckan först kort före hans död började le för honom. Georges Bizet föddes 1838, var ett utmärkt begåfvadt barn, sedan en arbetssam men fattig yngling och fick vid 19 års ålder det stora resestipendiet »prix de Rome». Han frågade ej sig sjelf, som så många bruka göra nu för tiden, hvarför man sänder musiker till detta Rom der musiken är död, till Rom, som sjöng i forna tider men nu är förstummadt. Han förstod, att äfven för en musiker är musiken ej allt, att man sänder unga komponister till Rom för att de kunna göra bekantskap med det sköna, komma i andaktsförhållande till det, söka den hemliga förbindelsen mellan dettas olika lifsyttringar för att höja anden och förädla hjertat, för att betrakta och lära förstå Apollo och Moses, Colosseum och Peterskyrkan, det sixtinska kapellet och Vatikanens salar, för att se Campagnans horisonter och Italiens blåa himmel. Denna lärdom är nog värd en resa.

Och Bizet förstod denna stora lära, Roms allt utvecklande lära, och han skref hem, så som en tjuguåring sällan skrifver. Man kan döma derom genom några stycken ur hans bref. *

»Rom, d. 8 Okt. 1858.

Jag finner att mina känslor som konstnär blifva mäktigare. Jemförelsen mellan målare, bildhuggare och musiker har gjort sitt till. Alla konster beröra hvarandra, eller rättare sagdt det finns blott *en* konst. Antingen man återgifver sina tankar på lärftet, i marmorn eller på scenen, är i alla fall tankarne de samma.

Jag är mer än någonsin förr öfvertygad om att Mozart och Rossini äro de två största musici. Under det jag af all förmåga beundrar Beethoven och Meyerbeer, känner jag, att min natur drifver mig till att älska den rena lättfattliga konsten mer än den dramatiska lidelsen. På samma sätt går det med målarkonsten, Rafael är densamme som Mozart; Meyerbeer kände detsamma som Michel-Angelo.»

»Den 31 december 1858.

Min smak för teatern träder nu tydligt i dagen och jag känner vissa dramatiska strängar ljuda, dem jag förut ej haft aning om att jag egde. Nå, jag har godt hopp. Det är då alltid något. Hittills har jag vacklat mellan Mozart och Beethoven, Rossini och Meyerbeer; men nu vet jag hvad jag vill tillbedja. Det är två slags genier:

* Meddelade af Ludovic Halévy.

naturgeniet och förståndsgeniet. Äfven med den omätligaste beundran för det senare, kan jag ej dölja för dig, att det förra har min obegränsade sympati. Ja, käre vän, jag har mod att föredraga Rafael framför Michel-Angelo, Mozart framför Beethoven, Rossini framför Meyerbeer. Jag sätter icke de sista i andra rummet för att sätta de andra i främsta, hvilket vore absurdt. Det är blott en smaksak; ett slags tankar öfva större dragningskraft på min natur, än ett annat. När jag ser »yttersta domen», när jag hör »Eroica»-symfonien eller 4:de akten af »Hugenotterna», blir jag upprörd, öfverraskad, och jag har ej ögon, öron och förstånd nog till att beundra dem. Men när jag ser »den atheniensiska skolan», när jag hör »Figaros bröllop» eller 2:dra akten af »Wilhelm Tell», är jag fullkomligt lycklig, jag känner ett välbefinnande, en fullständig tillfredsställelse; jag glömmer allt.»

Hvad Bizet som ganska ung synnerligen älskade, passade väl tillsammans med de första frukterna af hans talang. Äfven han hade naturgeniet framför förståndsgeniet. Dessutom klassificerade han, såsom han sjelf säger, mästarne efter sin smak och ej efter deras förtjenster. En kritisk artikel, den enda Bizet någonsin skrifvit, och som är tryckt i *Revue national* (3 augusti 1867) under den anagrammatiska pseudonymen Gaston de Betzé, vittnar lika väl som hans korrespondens om den unge komponistens opartiskhet och eklekticism »Konstnären har intet namn, ingen nationalitet; antingen är han inspirerad eller är han det icke! Antingen har han geni eller talang eller också intetdera, Har han det, skall man erkänna och hylla honom; i motsatt fall skall man respektera honom, beklaga honom — och glömma honom».

Hela denna korrespondens vittnar om en mogenhet och en sundhet i omdömet, som är så sällsynt hos ungdomen och särdeles hos ungdomen i våra dagar. Gud vet om nu förtiden många ungersvenner om 20 år finnas, som tro sig kunna beundra »Wilhelm Tell» och berömma sig deraf? — Vid sidan af denna andliga mogenhet och denna utbildade omdömesförmåga egde den unge mannen också en sällsynt varmhjertenhet och ömsinthet. »Jag vill önska», skref han i mars 1860, »att min lycka äfven kommer de mina kära till del; annars skulle den vara mig till ingen nytta och endast gifva mig en ofullständig tillfredställelse.» Och en annan gång (september s. å.): »Jag litar på att försynen, som du säger, vill förläna mig en snar och fullständig seger öfver olyckan; ty det skulle ej gagna något om den gaf mig succès och sådana förhoppningar; jag anser mig löst från all tacksamhetsskuld, så framt icke min moder återvinner sin helsa. Detta är den första lycka jag önskar, den enda jag beder Gud om. För mig sjelf skall jag nog sörja och behöfver ingen hjelp».

Denna moder, som han älskade så högt, fick den stackars unge mannen ej länge behålla. I största hast reste han hem från Italien för att nå hennes dödsbädd. Men hans sonliga hjerta gömde minnet af henne, och duetten mellan José och Michaëla kanske man har detta dyrbara minne att tacka för.

Mellan sonen och föräldrarne var allt gemensamt, glädje och sorger, hopp och tvifvel. Bizet hoppades mycket på sig sjelf, och i sina intimaste bref bekände han för sina närmaste förhoppningen på framtiden: »Jag märker att jag går framåt, allt efter som tiden skrider . . . Jag vet mycket väl hur jag skall bära mig åt; jag instrumenterar bra, jag är aldrig ordinär, och jag har ändtligen funnit det Sesam jag så länge sökt efter . . . Om andra hörde mig säga detta, skulle de anse mig för en galning, men I veten nog att jag ej är tokig; I förstån hvad jag menar. Jag är säker på hvad jag vill och duger till, och när jag en gång kan säga: »mitt mål är nådt», skola många vara ense med mig».

Man må ej tadla den unge mannen för att han talar så om sig sjelf. Inbilskhet och sjelfmedvetande äro två mycket skilda saker. Då han blifvit man och mästare tager han emot kritik både blygsamt och älskvärdt. När en kollega en gång talat mindre vänligt om »Djamileh», fick han sig tillsändt från Bizet det nyligen utkomna partituret till »L'Arlesienne» med följande tillegnan: »Om du fortfar att vilja nedsätta mig sänder jag dig »Djamileh». Låt det ej komma så långt, att jag äfven nödgas sända dig »Perlfiskarena». Många hjertliga helsningar.» — En annan gång — det var vid första uppförandet af »Carmen» — stod han omringad af sina vänner, som lyckönskade honom, då han plötsligen trängde genom kretsen för att helsa på en kritiker, som just icke brukade klemma med honom. »Säg mig rena sanningen», bad han; »Ni vet, att jag ej hör till dem, åt hvilka man endast kan säga, att allt hvad de göra är vackert». — Och det vilja vi icke heller säga efter hans död. Men sin blygsamhet till trots kunde han, utan att berömma sig för mycket, säga: »Mitt mål är nådt!» — Men han måste dö för att alla skulle bli ense med honom.

Följetong.

Fångad i egen snara.

Direktören vid en af Tysklands »Stadt»-teatrar blef vid slutet af förra säsongen utsatt för ett svårt missöde. Gud Hymen spelade honom nämligen ett svårt spratt, i det hans omtyckta första dramatiska sångerska, hvilken ännu ett par år genom ett säkert kontrakt var bunden vid denna teater, plötsligen lemnade de svigtande bräder som föreställa verlden för att hamna under en rik mans långt mindre svigtande tak. Och dertill förlorade vår stackars direktör denna juvel genom sitt eget fel — genom lögn och gement bedrägeri! Så här gick det till.

Fröken X., primadonnan, var litet nyckfull såsom många hennes gelikar; en smula ärelysten också. Hon såg sig gerna beundrad, och antalet af hennes omsvärmande beundrare voro legio. Fröken X. hade redan af någon furstlig mäcenat erhållit en medalj, och får lejonet väl en gång känna lukten af blod — ja, man känner till det der.

En afton ville hon ej sjunga. Hvarför inte? Hon hade en af sina kapriser, och en första sångerskas kapris är — ett ting i sig, som filosofen säger. Då hjelper inga förklaringar och underhandlingar, direktören får tyst resignera och taga af sig hatten. Men nu hade direktören just för den aftonen ett fullt hus i sigte; han funderade derför ut en liten intrig, och för att inverka på sin motsträfviga sångerska meddelade han henne under förbehåll likväl af den största tystlåtenhet, att just den aftonen den musikaliske arffursten af M. — som redan nådigast utdelat en mängd »dekorationer» åt teatermedlemmar — på genomresa tänkt hedra teatern med sin närvaro; och nu — så fatalt! — Ett tu tre beslöt sig fröken X. för att sjunga. Men den som har sagt a — måste säga b, äfven i fråga om en osanning. I främlingslogen var det nödvändigt att få placera en lämplig person, som kunde föreställa arffursten. Men den sluge direktören förstod att sörja för detta också. En af hans gynnare, en vingrossör från en stad i Rhenprovinserna, en ståtlig och vacker ung man, som i affärer uppehöll sig på platsen, blef utan vidare meddelande om den rol han hade att spela introducerad i främlingslogen. Hur koketterade icke nu vår kära X. för den förmente furstlige mäcenaten! Hur förtjusande sjöng hon ej just denna afton! Den öfverlycklige Rhenländaren var också alldeles förtjust i den berusande sångerskan och applåderade så det stod härliga till.

Efter föreställningens slut kunde ej den elaka direktören låta bli att presentera sin gynnare för operadivan och det under sitt rätta namn: »Min vän, vingrossör Ph. önskar göra fröken X:s närmare bekantskap!» — efter hvilka ord han försvann bakom fonden och föll i en häftig skrattparoxysm, den ärkeskalken.

Med detta nummer följer till abonnenterna ansökningsformulär till [illegible]

»Hva' för slag?!» utropade på sin något provinsiela dialekt den från sin himmel nedstörtade, uppretade sångerskan, »ä' ni inte arffursten af M . . . åh! hade jag dä' vetat! då skulle jag fått en tupp i halsen och tvärstannat midt i operan!»

Vingrossören, helt förbluffad, bad nu om närmare förklaring, och då han fick en sådan af den unga damen, var det hans tur att bli ursinnig. »Sapristi!» röt han till, »hvad vill det här säga? i sin gemena komedi låter mig den här eländige direktören mot vett och vilja spela med?! Är jag en marionett?! Det kräfver hämd!» — »Ja, hämd, hämd!» utropade nu å sin sida den förgrymmade primadonnan, och det blef nu en furiosoduett, som om Eumeniderna sjungit med. Båda sammansvuro sig nu högtidligt och skola i fjorton dagar — så länge stannade främligen på platsen — ha rufvat på hämd.

Denna uteblef ej heller! slutligen trädde den i dagens ljus! Och den träffade direktören såsom en blixt från klar himmel, träffade honom i gestalten af följande annons:

Förlofvade:
Vingrossören Ph. från Mainz,
Fröken X., sångerska.

Jemte kortet till direktören följde några rader med detta innehåll. »Då bröllopet helt snart kommer att ega rum och bruden helt och hållet måste tänka på sin utstyrsel, ber hon att genast blifva löst från sitt kontrakt med teatern.» —

»Hade jag kunnat ana det», gnisslade den ursinnige direktören, »så, hade jag hellre satt kejsaren af Kina i främlingslogen! Ja, det är rätt åt mig! Så fångas man i sin egen snara.»

A. v. V.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Nov. 1 Messager: *Skrifvarkungen* — 2, 6 Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Jungstedt Linden, som gäst; don José: hr Strandberg; °/₁₁, Escamillo: hr C. A Söderman, gäst; 150:de ggn.) — 3, 5, 10 Thomas: *Mignon* (Mignon: fru Sterky, Philine: frök. Hallgren, debut; frk. Karlsohn; Fredrik: frk. Wolter, debut; Wilhelm Meister, Lothario: hrr Lemon, Nygren). — 4, 7, 9, 11, 13 Délibes: *Lakmé* (Lakmé: frk. Petrini, gäst; Ellen: frk. Karlsohn, fru Sterky; Mallika Rose, Mstrs Bentson: frk. Wolff, fruar Heintz, Strandberg; Nilakantha, Gerald, Frédéric, Hadji: hrr Lundqvist, Ödmann, Johansson, Grafström). — 12. Andra Symfonikonserten. 1. Norman: Uvertyr till »Antonius och Cleopatra»; 2. Söderman, Aug.: Vallfärden till Kevlaar, baritonsolo (hr Lundqvist) med bl. kör; 3. Hallén: En Sommarsaga, symfonisk dikt; 4. Sjögren, Emil: Aftonstämning, för stråkorkester; 5. Berwald, Fr.: Sinfonie serieuse. — 14 Adam: *Konung för en dag* (Nemea, Zelida: frk. Karlsohn, fru Heintz; Zephoris, Kadoor: hrr. Lundmark, Sellergren).

Vasateatern. Nov. 1, 3, 4, Sullivan: *Mikadon.* — 5, 9 Strauss J.: *Läderlappen* (Rosalinda, prins Orlofsky, Adèle: fru Lindström, frkn. Nordin, Hamberg; Eisenstein, Frank, Alfred, Falke: hrr Warberg, Strömberg, Ander, Hagman). — 10—13 Audran: *Miss Helyett.* (Miss Helyett, Fernandez, Manuela: frök. Hamberg, fru Lindström, frök. Ekström; Paul Landrin, Smithson, Puycardas, Richter: hrr Rönnblad, Strömberg, Varberg, Hagman). — 14. Offenbach; *Den sköna Helena.* (Helena: fru Anna Pettersson-Norrie, som gäst).

Vetenskapsakademien. Nov. 8 *Konsert* af fru Davida Afzelius, bitr.: fru Sterky, hr. Tor Aulin, frök. Ellen Dorph (ackomp).

Berns' Salong. Nov. 13 *Nya sångsällskapets* matiné, bitr: fru Edling, hr. Borgstedt, en musikälskare, frökn. Eug Claeson och A. Larsson (ackompanjatriser).

Fru Jungstedt-Lindens gästspel i »Carmen» efterträddes af fröken Märta Petrinis i »Lakmé», hvars titelrol hon, som bekant, kreerade vid prémièren här i jan. 1890, sedan hon instuderat partiet för komponisten i Paris. Fröken Petrini, nyss hemkommen efter ett par års vistelse utrikes, hufvudsakligen i den franska hufvudstaden, sjöng nu de första gångerna Lakmés parti på franska, efter hennes uppgift derför att hon ej hunnit fullt tillegna sig den svenska texten, Den unga sångerskans röst synes ha vunnit i styrka sedan hennes sista uppträdande här, och hennes sällsynt höga och klara toner gjorde nu samma effekt. Det franska föredraget gaf dock åt framställningen ett visst främmande manér, som verkade mindre anslående än hennes första uppträdande i rolen. Den stora och svåra virtuosarian i andra akten återgafs med stor bravur. Operan fick för öfrigt ett godt utförande på alla händer. Thomas' populära »Mignon» har åter gifvits med till en del ny rolbesättning. Fru Sterky gaf en särdeles behaglig bild af operans hjältinna och utförde det för hennes röst väl passande sångpartiet talangfullt sam vanligt. Fröken Hallgren hade med anledning af fröken Karlsohns sjukdom åtagit sig Philines parti och lyckades dermed rätt väl, om än den unga sångerskan ej fullt tillfredsställande kunde lösa denna ingalunda lätta uppgift. Som Fredrik framträdde fröken Wolter första gången på vår operacen, men af detta lilla parti, som för öfrigt ej borde utföras af ett fruntimmer, kunde man ej sluta till debutantens vokala och dramatiska kapacitet; hennes yttre gjorde emellertid ett godt intryck och rösten lät behaglig, ehuru ej stor. Herr Lemon var en förträfflig Wilhelm Meister och vi tveka ej att sätta denna rol främst bland dem han hittills utfört.

Andra symfonikonserten hade uteslutande svenskt program, börjande med Normans präktiga, dramen värdiga och målande uvertyr till Shaksperes »Antonius och Cleopatra» och slutande med Frans Berwalds genialiska på klassisk grund med Beethoven till mönster byggda symfoni, ett lika lärdt som musikaliskt fängslande mästerverk bland inhemska tonskapelser. Det öfriga sångnumret utgjordes af Södermans bekanta ballad »Vallfärden till Kevlaar», som ej gifvits här på några år. Herr Lundqvist i solostämman och operakören gåfvo ett värdigt utförande åt den sköna tonsättningen. Den nyare stilen var för aftonen representerad af herr Halléns poetiskt anlagda instrumentalt färgrika, något utspunna »Sommarsaga» och Emil Sjögrens »Aftonstämning», en vacker transkription för stråkorkester af ett pianostycke ur hans op. 15 H. 2 »På Vandring.» — På Vasateatern har gunstlingen hos dess publik, fru Anna Petterson-Norrie, börjat ett gästspel med Sköna Helena. — Fru Afzelius' soaré var en liten fin musiktillställning, vid hvilken så väl konsertgifvarinnan med sin präktiga altstämma och sitt musikaliska föredrag, som fru Sterky och herr Aulin samt äfven ackompanjatrisen fröken Dorph bereddo åhörarne en ovanligt njutningsrik afton. — Nya sångsällskapets matiné gafs inför en talrik publik, som med rikt bifall emottog samtliga nummer särskildt fru Edlings.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Stockholms stadsfullmägtige hafva med jernhård konseqvens afslagit operachefens ansökan om penningeunderstöd under operans nuvarande betryckta ställning och äfven nekat att bevilja fri vattenförbrukning och belysning för densamma. Många af hufvudstadens innevånare hafva funnit konseqvensen väl långt drifven i detta fall, då här gäller allenast ett undantagsfall för tiden innan operan kommer under eget tak och då i besittning af tillräckliga medel för sin verksamhet. Ett bifall till det begärda understödet för operans räddning denna gång kunde aldrig ha ledt till något för framtiden farligt prejudikat.

Operans tillförordnade chef, kammarherre Burén, har begärt entledigande från sin befattning såsom sådan. Då man om operans ledning under nu varande styrelse ej kan säga annat än godt, vore det beklagligt om genom kammarherre Burén's tillbakaträdande en ny operakris skulle framkallas.

Stundande konserter. Den 18 d:s. kommer pianisten fröken *Tora Hvass* att gifva konsert i Musikal. akademiens stora sal med biträde af fröken Selma Ek och herr Frans Neruda — Vår bekanta pianist och föreståndarinna för Stockholms Musikinstitut, fröken *Sigrid Gyllensköld* ämnar i slutet af månaden konsertera i samma lokal och kommer att biträdas af hrr Arvid Ödmann och Tor Aulin — *Johannes Elmblad*, den välkände bassångaren, som är på besök i hemlandet, låter höra sig härstädes å en egen konsert i Vetenskapsakademiens hörsal d. 26 d:s, biträdd af

fru Sterky och hr. Emil Sjögren. Pianisten *Lennart Lundberg* lär äfven förbereda en konsert under närmaste tiden. — Den bekante pianovirtuosen Franz Rummel i sällskap med Conrad Behrens ämnar konsertera här i början af december.

Frans Neruda, som d. 3 nov. i Köpenhamn hade bröllop med fröken Dagmar Holm, dotter till etatsrådet Holm, har anländt med sin fru till Stockholm och kommer att vistas här någon tid, hvartill Musikföreningens om ett par veckor inträffande konsert torde vara en anledning. Hr Neruda kommer äfven denna vinter att anordna fyra soaréer för kammarmusik, af hvilka den första eger rum i Musikaliska akademiens orgelsal d. 21 d:s, då trior af Schubert och Berwald samt solostycken för violoncell af Saint Saëns och Rubinstein komma att utföras. Öfverblifna abonnemangsbiljetter till 10 kr. finnas tillgängliga hos Musik. akademiens portvakt.

Grefvinnan Taubes tillämnade musiksoaré är på grund af sjukdomsfall uppskjuten tills vidare.

Gåfvor till allmänna bibliotek. Hofmusikhandlaren *G. Lundquist* har till Kungliga biblioteket öfverlemnat en fullständig samling af alla å firman Abr. Lundquists förlag från år 1886 utkomna musikalier, uppgående till ett antal af öfver 400.

Herr F. W. Klint, vår troligen äldste nu lefvande tonsättare, född 1811, har till Kongl. Musikaliska akademiens bibliotek skänkt diverse tonsättningar af sina egna, nämligen 5 stråkqvartetter (en sådan har utgifvits för tio år sedan af Musikaliska konstföreningen), dessa äfven arrangerade för piano, sånger, dels utgifna, dels i manuskript, sångqvartetter och körer m. m.

Fru Sigrid Arnoldson-Fischhoff är för nästkommande januari månad engagerad vid teatern i Monte Carlo. Hon lär erhålla 5,000 francs för hvarje afton hon uppträder. Fru Arnoldson kommer att i Monte Carlo sjunga Carmen, Dinorah, Julia och Margareta i »Faust».

Algot Lange, den numera danske, förut svenske operasångaren, har nyligen konserterat i Berlin med stor framgång. Berliner Zeit. yttrar härom: »Herr Lange har öfvertygat oss att äkta sångkonst ännu icke helt och hållet försvunnit. Han är en sångare af den bästa skola. Hans baryton är kraftig, omfångsrik, mjuk och har den ädlaste klang. Hans föredrag vittnar lika mycket om uppfattning som om smak. Han förstår att på ett mästerligt sätt karakterisera och inträngа i hvarje tonsättares innersta väsen. Konstnären applåderades på det lifligaste och måste gifva flera nummer da capo.»

Göteborg. Stora teatern har under första hälften af denna månad gifvit »Hvita frun», »Regementets dotter» och »Svarta dominon», i hvilka båda senare operor fru Vendela Andersson-Sörensen uppträdt som gäst. — I Exercishuset har gifvits konsert af fru Anna Malmgren-Lundberg med biträde af en annan sångerska, fröken Jenny Keiser, herr Otto Edberg och violinisten Carl Bredberg. I samma lokal har konserterat Zittervirtuoserna J. Kittel från Wien och A. Lavrencic från Triest, hvilkas prestationer sägas vara gediget konstnärliga, särskildt stråkzitterspelet. — Dir. musices Ivar Hedenblad från Upsala har inbjudit till 3 symfonikonserter här under denna vinter. Å dessa skall en större orkester af 50—60 man utföra å hvarje konsert: en uvertyr, ett större symfoniskt verk och smärre orkestersaker, hvarjemte solonummer skola utföras af framstående solister. Konserterna skola gifvas å Stora teatern men äro beroende af tillräcklig abonnemangsteckning.

Upsala. »Nya Sångsällskapet» under dir. Er. Åkerbergs ledning gaf d. 30 oktober konsert härstädes å Norrlands nationssal med biträde af fru Edling och hr Borgstedt. — I Upsala domkyrka, det nu resturerade präktiga templet, gaf Filharmoniska sällskapet i Upsala under dir. Ivar Hedenblads anförande en andelig konsert, då solopartierna utfördes af fru Brag och herr Lundqvist. Alla platser voro upptagna.

Gefle. Musiksällskapet »Concordia» härstädes kunde d. 28 d:e sistl. okt. fira sitt 10 åriga bestånd, efter dess sedan 1850-talet slumrande verksamhet. De som 1882 rekonstruerade sällskapet voro direktör W. Björkegren, stadsmäklaren O. R. Sandberg, rådman J. V. Löfvander, direktör A. Andersson, stadsmäklaren R. Nygren och hofkamrer P. W. Edholm. Under den gångna 10-årsperioden har sällskapet gifvit 27 större konserter och anordnat flere samkväm, vid hvilka värdefull musik utförts. Sällskapet räknar nu 107 medlemmar. Bland märkliga konserter var en i nov. 1884, vid hvilken Ludvig Norman biträdde såsom ledare af en egen komposition »Der Borta». Normans sista, på dödsbädden fullbordade, komposition tillegnade han »Concordia», upplyser Norrlandsposten; originalmanuskriptet är sällskapets egendom. Sällskapets nu varande styrelse utgöres af dr. Rob. Sandberg (ordför.), dir. W. Björkegren (dirigent), bankdir. Rob. Nordin, rektor Ax. Edlund och hr Emil Nyström. Dessutom äro invalda borgmästarinnan Agnes Mellin och fröken Esther Engvall.

Norge.

Kristiania. Å Kristiania teater har under denna månad endast gifvits talpjeser. »Musikföreningens» 2:dra konsert gafs den 5 november i Eldorados sal under Iver Holters ledning med biträde af Edvard Grieg, Thorvald Lammers och Christiania Handtverksförening. Programmet upptog kompositioner af Svendsen: »Festpolonäs» för stor orkester, 2 isländska melodier för stråkorkester; af Grieg: »Den Bergtekne» för barytonsolo (herr Lammers), stråkorkester och 2 horn samt 3 orkesterstycken och sånger ur »Sigurd Jorsalafar». — Konserter ha för öfrigt gifvits af Elise Svendsen, biträdd af Martin Knutzen, Johan Halvorsen och fru Barbara Larssen; af pianisten fröken Dagmar Walle-Hansen, biträdd af fröken Karen Morten-Müller (sång); samt af Orkesterföreningen, som bl. a. utförde Mendelssohns a-moll-symfoni, Wagners Kaisermarsch, romanser och sånger af Schubert, Schumann, Hallström (»La bella Sorrentina») m. m. Fru Ol. Moe och herr Ludvig Brüel biträdde. Konserter förestå af fröken Oselio och pianisten Franz Rummel. Herr Vincenzo Pasqualis sjunger här för närvarande å Eldorado.

Finland.

Helsingfors. Svenska teatern har i denna månad endast haft talpjeser på sin repertoar. Den inhemska operan å Alexanders-teatern har uppfört Bellinis »Norma» med inhemska krafter. Titelpartiet sjöngs af fru Achté, Adalgisas parti af fröken Leander. Utförandet säges ha varit hedrande för kapellmästare Krimali och rolinnehafvarne. — Af andra musikställningar må nämnas Kajanus' populära konserter, monsterkonsert af militärorkester, Typografiska föreningens och Finska Damqvartettens konserter.

Danmark.

Köpenhamn. Kgl. teatern har haft på sitt program under förra hälften af november: »Det var en gång . . .», »Tannhäuser» (fru Keller, herrar Fr. Brun, Lincke, Simonsen), »Carmen» (fröken Dons, herrar Fr. Brun, Lange) och »Heksen». — Folkteatret har fortsatt med »Orpheus i underjorden» (fru Anna Pettersson-Norrie). — Vid sällskapet Symphonias 1:sta abonnemangskonsert den 9 dennes gafs som nyheter en sonat för violin och piano af Axel Gade och en stråkqvartett af Louis Glass. Paret Hildach har afslutat sina sångsoaréer. En konsert har gifvits af kammarsångerskan Hulda Hedman, biträdd af violoncellisten Anton Hegner. Den 2:dra af Folkkonserterna af 1886 gafs den 13 november med stor orkester under dirigering af Victor Bendix med biträde af kammarsångerskan Anna Levison och kapellmästaren Axel Gade.

Dödsfall.

Ahna de, Heinrich, Carl, Herman, konsertmästare vid Kgl. Operan och professor vid högskolan för musik i Berlin, utmärkt violinist och qvartettspelare, född den 22 juni 1835 i Wien, † den 1 november. De Ahna studerade först för Mayseder, sedan för Mildner vid Prag-konservatoriet, företog redan som gosse konsertresor och erhöll 14 år gammal af hertigen af Coburg-Gotha titeln af kammarvirtuos. 1851 lemnade han konstnärsbanan och blef kadett i österrikiska armén, 1853 löjtnant och deltog 1859 i fälttåget i Italien. Efter fredsslutet blef han musiker, konserterade i Tyskland och Holland, kom 1862 till Berlin, der hans syster Eleonora var altsångerska vid K. Operan († 1865) och ingick i kapellet. De Ahna har medverkat i Joachimska qvartetten först som altviolist sedan som 2:dra violist. Under ett par år har han med Heinr. Barth och Rob. Hausmann gifvit mycket besökta kammarmusiksoaréer.

Faust, Carl, populär danskomponist i Tyskland, † 12 sept. 66 år gammal i Bad Kudowa (Schlesien).

Franz, Robert, Tysklands förnämste romanskompositör efter Schubert och Schumann, född den 28 juni 1815 i Halle, † derstädes den 24 oktober.

Hervé, Florimond (hette egentligen *Ronger*) begåfvad komponist, ansedd för den franska operettens fader, född den 30 juni 1825 i Houden vid Arras, afled den 4 november i Paris. Sedan länge nervsjuk och astmatisk påskyndades hans död af det fiasko hans senaste operett »Bacchanale» led på Menus-Plaisir-teatern i Paris.

(Utförligare om Robert Franz och Hervé i nästa nummer).

Vogel, Ch. L. Ad., fordom bekant, nu förgäten kompositör till operor (»Le Siege de Leyde», »Le Podestat» etc.), sång- och instrumentalmusik, född i Lille har aflidit i Paris 84 år gammal.

OBS!

Musikbilaga följer med nästa nummer till tidningens årsprenumeranter.

För hvarje musikaliskt hem rekommenderas

SVENSK MUSIKTIDNING,

Nordiskt musikblad, 12:te årg., innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen,** instruktiva artiklar om musikundervisning etc., biografier med **porträtter, följetonger, notiser** om musikverldens tilldragelser m. m.

Tidningens årsprenumeranter erhålla **musikbilagor,** (omkring 14 sidor) af *god* och *lätt utförbar* **sång-** och **pianomusik.** Tidningen utkommer 2 gånger i månaden (utom juli—aug.); Pris pr år **5** kronor. Prenumeration sker direkt hos Redaktionen Olofsgatan 1, i bok- och musikhandeln; för landsorten bäst **å posten.**

OBS.! I n:o 1—16 Porträtter af *Erik Åkerberg, Anna Karlsohn, Edvard Grieg, Annette Essipoff, Am. Ponchielli, Emma Holmstrand, Georgina Sommelius-Bottero, Aulinska qvartetten, A. Sullivan, Ole Olsen, V. Pasqualis, Dina Edling, Zelia Trebelli, Gioachino Rossini, André Messager;* med n:o 6 *musikbilaga* inneh.: *pianostycken* af ***Emil Sjögren, A. M. Myrberg, Erik Åkerberg*** och ***Adr. Dahl,*** visa af ***Ludv. Norman.***

Sångskola.

Undertecknad, elev af ***Fru Holmboe-Schenström,*** Operasångaren ***Algot Lange*** m. fl. samt utexaminerad elev från härvarande Musik-Konservatorium, ämnar öppna en sångskola. Undervisningsämnen: solosång, italienska språket och deklamation. Priset moderat. Anmälningstid hvarje dag kl. 3—4. Grefturegatan 34 A, 2 tr. upp.

Ida Sjögren, *f. Sjöding.*

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

Pianinon & Flyglar

af berömda firmor till verkligt billigas'e priser hos

John Jacobsson,

17 Drottninggatan 17.

Obs. Fördelaktiga afbetalningsvilkor.

Läs!

Hvar och en sin egen fotograf!

Mot insändande af kr. 5 sänder jag fraktfritt till alla platser i Sverige en mycket praktisk **Fotografiapparat,** med hvilken **en hvar** utan förkunskap kan utföra verkligt vackra och goda fotografier 6 × 10 ctm. stora. Apparaterna lemnas under **garanti** med bruksanvisning.

Aug. Anderson,

Fabrik af fotografiska apparater.

Dickmandsgade N:o 2,

Kristiania (Norge).

Bergqvist & Nilsson

rekommendera sin tillverkning af: Eleganta, solida Pianinon, erkänd stor ton och god touche.

OBS.! Prisbelönade i London 1884.

OBS.! Mångårig praktik i flera af Europas förnämsta fabriker.

Reparationer utföras. Äldre instrument tagas i byte.

6 Oxtorget 6,

Stockholm.

Aulinska stråkqvartetten.

Elegant kartonblad *(32 × 24 cent.) med porträtter af qvartettens medlemmar, finnes att köpa Olofsgatan 1 å denna tidnings Expedition samt i musikhandeln. Pris endast 50 öre.*

Innehåll: Olof Lemon (med porträtt). — Gioachino Rossini IV. (slut). — Georges Bizet och Richard Wagner, efter C. Bellaigne. — Följetong: Fångad i egen snara, af A. v. V. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, tryckt i Bergs Boktryckeri, 1892.